

“Graf Zeppelin” na poti v Ameriko.

VELIKA ZRAČNA KRIŽARKA BO V NEDELJO V LAKEHURST, N. J.

Vihar je prisilil balon, da je izpremenil svojo smer na vožnji v Združene države. — V četrtek popoldne je križarila zračna ladja nad Francijo. — Svarila pred vetrovi so jo poslala južno od Lyonsa proti Sredozemskemu morju.

Poročila o nasprotnih vetrovih v južnem Atlantiku in slabem vremenu nad francosko obaljo, so prisilila velikansko vodljivo zračno ladjo “Graf Zeppelin”, ki je letela preko Francije, v Združene države, da je danes zopet izpremenila svojo smer. Mesto da bi letela direktno proti zapadu iz Lyonsa v Biskajski zaliv in od tam na Azore, se je obrnila južno, proti Sredozemskemu morju.

Zjutraj ob polosmih so jo zagledali nad Lyonsom. Nato se je obrnila južno in ob devetih je šla preko Montelimar v Rhone dolini. Delala je približno po 60 milj na uro.

Poveljnik Hugo Eckener bo letel zapadno od Pirinej, ki ločujejo Francijo od Španske, ter dosegel Atlantic s poletom preko Španske, mesto preko Francije, da se na ta način izogne težkim vetrovom. Vsled te izpremembe v smeri bo prišel Graf Zeppelin v Ameriko v nedeljo, več ur pozneje kot nameravano.

“Graf Zeppelin” nosi dvajset potnikov, med njimi tri Amerikance, in posadko, vsled česar je naraslo skupno število na šestdeset. Iz Friedrichshafena v Nemčiji je odšel ob eni in 51 minut po newyorškem času.

Potovanje “Graf Zeppelina” je v modernem oziru slično prvim potovanjem nerodnih jadernic preko Atlantika, potem ko je Kolumb odkril nov kontinent za izkoriščanje.

Mesto New York je pripravljeno, da dostojno sprejme “Graf Zeppelina”, nemško vodljivo zračno ladjo.

Načelnik županovega sprejemnega komiteja Grover Whalen in drugi člani komiteja bodo v Lakehurstu, N. J., da pozdravijo dr. Eckenerja, častnike, posadke in potnike.

V mornariški zračni postaji so bile nagromadene rezerve vodika in mornarji iz brooklynskega Navy Yarda so bili določeni za stražo. Določen je bil tudi velik prostor za avtomobile.

Ko bo osobje Zeppelina prvi dan tukaj, bo odvedeno z vlakom v Jersey City, kjer bodo vsi člani posadke premeščeni na Macom. Od Battery bo policija na konjih povedla parado v City Hall, kjer bo imel župan Walker oficijelni pozdrav.

Na večer bo župan Walker predsedoval banketu za letalce in nato bo sledila gledališka prireditev. Naslednjega dne bodo gostje obiskali Manhattan. Na pogramu so lunč in obedi, katere bodo priredile številne nemške organizacije.

Posebni vlaki bodo odvažali gledalce, da si ogledajo veliko zračno ladjo, ki bo zasidrana poleg “Los Angeles”.

ITALIJA IN MORNARIŠKI PROGRAM

Besedilo zloglasnega mornariškega pakta bo šele prihodnji teden objavljeno. — Zunanji minister na počitnicah.

PARIZ, Francija, 11. oktobra. Italijanska vlada je v posebni notni obzoru obsodila francosko-angelsko mornariško pogodbo. Pogodba bo najbrž precej preurejena, predno

bo besedilo prihodnji teden objavljeno.

Italijanska nota napada posebno one dele pogodbe, ki ne obetajo Italiji nikakega tlobička.

Francoski zunanji urad italijanske note ne bo objavil.

Francoski zun. minister Briand bo skrajšal svoje počitnice ter se vrnil v Pariz. Časopisje ne objavlja o zadevi nikakih komentarjev.

Smrt v kopalni bani.

DENVER, Colo., 10. oktobra. — Potem ko je naročil svoji gospodinjji, naj ga ne moti, je sedel Louis Mitterman, star 30 let, v kopalno bano ter izvršil samomor s tem, da je zgrabil z roko golo žico električne razsvetljave.

WALSKA MORA PLAČATI DAVEK

Zakladniški tajnik Mellon je odobril pravorek, da je residentka Združenih držav kot žena McCormicka. — Vsled tega je tudi podvržena obdačenju.

WASHINGTON, D. C., 11. okt. Ganna Walska, žena Harolda F. McCormicka, mora plačati približno en milijon dolarjev davka za nakit in obleko, katere je pridržal carinski kolektor v New Yorku.

Zakladniški tajnik Mellon je odobril večeraj akcijo newyorškega carinskega kolektorja Filipa Eltinga, ko je naložil davek na lastnino Mrs. McCormick, z izjavo, da je prebivalka te dežele s svojim možem vred. Slavni Bahe slučaj iz leta 1913 se je navedlo kot precedent.

Mrs. McCormick je trdila, da je prebivalka Francije, a zakladniški departament je povdaril: — Njen mož prebiva v Chicago, Ill. Odnosaji med obema so navidez prijateljski.

V slučaju Florence S. Bahe, žene Jules S. Bahe, prebivalca New Yorka, je odločilo sodišče:

— Neglede nato, kako dolgo je žena odsotna s svojega doma, — z mesta, katerega je izbral njen mož za svoje bivališče, — je residence njenega moža še nadalje residence njegove žene, razven če je definitivno zapustila svoj dom iz upravičenega vzroka ali kakšnega razloga, ki bi delal neprimerno ali nemogoče za njo poslužiti se njegovega varstva.

Številne druge odločitve se je navedlo v podporo mnenja v Bahe kontroverzi.

Mrs. Bahe je živela v inozemstvu dolgo vrsto let v glavnem namenu, da vzgoji svoje otroke. Tekom tega časa je živel njen mož v New Yorku. Njegov urad in business sta bila tukaj. Carinski kolektor, kot v slučaju Mrs. McCormick, je odklonil priznati jo kot ne-prebivalko ter naložil davek 60 odstotkov ad valorem na njeno obleko, pod določenimi obstoječe tarifne postavke.

Namignilo se je, da bo madama Walska vrnila svojo robo v Pariz ter se vrnila le z nakitom in obleko, katere je dobila v Združenih državah.

Obilo kika, a nobenega glavobola.

Pijačo s kikom, a brez vsakega učinka, je predlagal Walter Keever iz Detroita v tekmovalstvu za nagrado \$25.000, katero je razpisal W. Durant za najboljši načrt, kako napraviti prohibicijo uspešno.

Keever je opisal pijačo kot Hierba Mate ali paraguajski čaj. Ta čaj je nealkoholičen, a spravi pivca v srečno duševno razpoloženje, prežene čamčenost in lakoto, a nima nikakih depresivnih posledic. Nemški kolonisti v Paragvaju so šele pozabili na svoje pivo, ko so pokusili ta čaj, — je rekel Keever. Paragvajci ne dovolijo, da bi se semena pošiljali izven dežele.

**ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
“GLAS NARODA”. NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDA
DELAVCE.**

PETA OBLETNICA DIKTATURE

Ob priliki pete obletnice španske diktature je imel diktator Primo de Rivera navdušen govor na Kraljevskem trgu v Madridu.

HOOVER BO NA IZTOKU GOVORIL O PROSPERITETI

Republikanski predsedniški kandidat se bo izognil vprašanju prohibicije v industrijalnem središču. Mellon bo govoril. — Tudi molčeci Coolidge se bo slednjič oglašil.

WASHINGTON, D. C., 11. oktobra. — Herbert Hoover in njegovi kampanjski ravnatelji so pričeli danes z intenzivnim pogonom, da si pridobijo iztok in ta pogon bo trajal naprej prav do 6. novembra.

O PRIPRAVAH ZA VOJNO

Značilen govor vojnega tajnika Wilbura. — “Najboljša jamščina za mir je pripravljenost za vojno.”

SYRACUSE, N. Y., 11. oktobra. Nocoj je govoril tukaj mornariški tajnik Curtis D. Wilbur pod avspiciji Republican Eastern Speakers Bureau.

Govoril je o pripravljenosti na vojno ter rekel med drugim sledeče:

— Poglavitni problem ameriške mornarice je problem narodne obrambe. Če Washington je rekel, da moramo tembolj skrbeti za narodno obrambo, čimbolj miroljubni smo. Vpustevati je treba tudi John Adamsonov rek: — Najboljša jamščina za mir je primerna pripravljenost za vojno.

— Sleberni mora hrepeneti po miru ter tudi v ta namen vse žrtvovati. V slučaju napada moramo biti pa dobro pripravljeni. Pripravljenost pomenja zmago, nepripravljenost pa poraz.

— Če izbruhne vojna, kakšno orožje bomo dali našim fantom? Najboljše ladje, najboljše opremljene in izborni oborožene.

— Uverjen sem, da ne bo vojne niti v dvajsetih, niti v štiridesetih letih. Toda kakorhitro bomo pozabili nanjo, bomo imeli opravka z njo.

Španski minister mrtev.

MADRID, Španska, 11. oktobra. Vojvoda iz Tetuana, španski vojni minister je umrl danes. Bil je kritično bolan že več tednov.

“Prosperiteta” bo glavna točka tega pogona. To se bo povsod povdarjalo zopet in zopet. To geslo bo zavzelo mesto “full dinner paila”, bojne krika iz dni McKinley-a. Hooverjeva trditve, da je nadaljevanje prosperitete odvisno od nadaljevanja republikanske administracije v narodnih zadevah, bo odmevala iz ust odličnih republikanskih voditeljev in ust vseh kampanjskih govornikov.

Poziv na “prosperiteto” bo nadkrijeval vsa druga vprašanja v republikanski kampanji na iztok. To vprašanje se bo povdarjalo močno v naporu, da se uniči nek poziva za modifikacijo prohibicije, ki je očividno zadel na simpatična ušesa na iztoku.

Republikanski strategji spoznavajo moč “mokraškega” razpoloženja. Njih platforma in njih kandidat pa sta suha in vsled tega bodo “omilili” celo vprašanje. Hoover najbrž ne bo omenil prohibicije v nobenem svojih dveh kampanjskih govorov v dveh “mokraških” središčih, niti v Bostonu, niti v New Yorku.

Iztočna kampanja bo odprta danes v velikem obsegu tukaj v Washingtonu z radijskim govorom zakladniškega tajnika Mellona, ki bo govoril o “republikanskih uspehih”.

Mellon bo najbrž govoril tudi še pozneje. Tudi prejšnji državni tajnik Hughes bo imel več nagovorov.

Proti koncu kampanje bo stopil na polje tudi predsednik Coolidge.

Tunney bo obiskal beneško katedralo.

BENETKE, Italija, 11. oktobra. Mr. in Mrs. Gene Tunney sta ohranila svoj inkognito ter obiskala tukajšnjo katedralo sv. Marka.

Manjkalo je sicer tradicionalne lune, a mogoče ju je opaziti vsak večer, ko se izprehajata po trgu sv. Marka ter pitata lačne lačke goleme.

POLICIJA JE ZASLEDILA VIR STRUPENEGA ŽGANJA V N. Y.

Na petdeset beznic je bil vprizorjen pogon in v eni so našli žganje, ki je baje vsebovalo lesni alkohol. — 90 galon zaplenjenih. — V bolnici je še vedno došt oseb, zastrupljenih z alkoholom.

Potem ko je policija vprizorila navale na več kot petdeset beznic, je našla eno, v kateri so prodajali gostom lesni alkohol koncem preteklega tedna.

AKTIVNOST VSTAŠEV V MEHIKI

Vstaši so hoteli poškodovati železniško progo. Bitka je trajala par ur. Število mrtvih in ranjenih ni znano.

MEXICO CITY, Mehika, 11. oktobra. — Sem je dospelo poročilo, da so se vršili v Jalisco vroči boji med vladnimi četami in vstaši.

Koliko jih je padlo na tej ali na oni strani, se dosedaj še ni moglo dognati, toda izgube so bile vsekakor precejšnje.

Pri Urapanu so vladni vojniki presenetili 500 revolucionarjev, ki so hoteli razdreti železniško progo.

Bitka je trajala več ur. Stirinajši mitj izven Guadalajare se je moral neki vlak z vladnimi vojniki ustaviti, ker je bilo navaljenega na progo polno kamenja.

V El Grullo je bilo proglašeno vojno stanje. Več vstašev je bilo ustreljenih po prekem sodu.

Dan Kolumba.

Kolumbov dan bo proslavila italijanska dobrodelna družba, Sons of Columbus in vitezi Kolumba iz Queensa.

Komitej se bo zbral ob polenajstih pred glavnim strom društva ter odkorakal na Columbus Circle, kjer bo položil vence na spomenik razkritelja.

32-letno slavlje se bo vršila zvečer v Star Casino na 107. cesti in Park Ave.

Ker je današnji dan postavljen praznik, bo zaprta borza, banke in drugi finančni zavodi.

Zastrupljena pijača je prišla iz nekega prostora z vhodi na Pike St. in Monroe St. Trije možje so bili aretirani. Zvezni kemiki analizirajo devadeset galon tekočine, konfiscirane od policije, da določijo, če je lesni alkohol. Njih poročilo bo izročeno zvezni preiskovalni veliki poroti, ki se peča s pet in tridesetimi alkoholnimi smrtmi.

Izrael Turetski in William Cohen, domnevna lastnika prostora na Pike Street, sta bila aretirana ter pridržana na povelje zveznega komisarja Cotterja. Frank “Pap” Redman, domnevni prodajalec za oba, je tudi zaprt.

Redman je priznal, da je prodal pijačo Florence Kelly, ki je umrla v nedeljo vsled zastrupljenja z lesnim alkoholom. Redman je rekel, da jo je dobil od Turetskija.

Elmer Kremisch, star 43 let in kapitan po poklicu, je umrl v Bellevue bolnici večer zvečer vsled alkoholnega zastrupljenja, potem ko je trpel cele štiri dni.

Neki mož v nezvesti, o katerem se domneva, da je dr. Willis Allen Wilder, star 45 let, je bil pobran na 74. cesti med West End Avenue in Broadwayem.

Sumljiv je tudi slučaj Lawrence Schambergerja, katerega so našli mrtvega na neki klopi v Battery parku.

Stariši Mrs. Willebrandt ogroženi.

LOS ANGELES, Cal., 11. okt. Tukaj se je sprejelo pretanje, da so bombardirali dom Mr. in Mrs. D. Walker, starišev Mabel Walker Willebrandt, pomožne generalne pravdnice, radi njene politične aktivnosti.

Tudi Kathleen Norris, znana “pisateljica”, je bila posvarjena, naj ne govori v prilog Hooverju.

Obe pretanji sta bili vsebovani v pismih, katere pripisuje policija nekemu “cranku”.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	1,000 \$ 18.40	Lir	100 \$ 5.90
“	2,500 \$ 45.75	“	200 \$ 11.50
“	5,000 \$ 91.00	“	300 \$ 16.95
“	10,000 \$ 181.00	“	500 \$ 27.75
“	11,110 \$ 200.00	“	1000 \$ 54.50

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se popreje z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
“NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO \$1.—”

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CORTLANDT 668

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.50
Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četrt leta \$1.50
Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

MUSSOLINI IN MORALA

Grški diktator Pangalos, ki je pa kmalu pa svojem nastopu izginil, se je bil žalostno proslavil, ko je začel ženskam zapovedati, kako naj se oblačijo, kako dolga krila naj nosijo in koliko pudra smejo porabiti. Kdo ve kakšne reforme bi bil še uvedel, če bi mu ne bilo prekmalu odklenkalo.

Sedaj se pa zdi, da je Mussolini dospel do tja, kjer je njegov tovariš Pangalos prenehal. Dospel je do morale.

Da ni fašistična Italija devetm nebesom podobna, se skoro ne da tajiti.

Izgoni, deportacije, zarote, gospodarske krize, brezposelnost — vse to se pojavlja tudi po drugih državah in torej ni nikakoli fašistična posebnost.

Današnjim gospodarjem Italije povzroča sive lase vprašanje, ki je morda najjasnejši izraz gospodarskega položaja v deželi.

Pred vojno se je prebivalstvo Italije izredno množilo.

Poleg vzhodnoevropskih držav je bila Italija tista dežela, ki je imel najbolj razvito izseljevanje.

Italijani so se selili v Združene države, Centralno in Južno Ameriko, v Severno Afriko in Južno Francijo.

Po vojni se je pa vse to temeljito izpremenilo. Izseljevanje je skoro popolnoma ponehalo, in Mussolini je že migibal, kaj bo počel s preobilnim številom prebivalstva.

Toda njegova bojazen ni bila upravičena.

Izza uvedbe fašističnega režima se je začel manjšati porast prebivalstva. Sprva komaj vidno, leta 1927 je bilo pa v Južni Italiji število rojstev in smrti že enako, dočim je vsrednji in Severni Italiji že par let število smrti višje kot pa število rojstev.

Mussolini sanja o osvojitvi novih dežel in dela načrte za nove kolonije, prebivalstvo dežele pa nazaduje.

Toda Mussolini je oče svojega naroda. Nobena skrb mu ni tuja, zoper vsako boleost pozna en sam lek. Temu leku se pravi: fašizem — črna srjaja.

S črnimi srjajami hoče osvojiti Afriko, Azijo in Bal-kan.

Kaj je pa s padanjem prebivalstva?

Kot oče svojega naroda je poklical moralo na pomoč. kajti nihče ne more tajiti, da gre v tem slučaju za moralno vprašanje.

Prej je vedno pozival fašiste, naj se urijo v orožju. Dne 25. septembra je pa udaril drugo struno ter pozval fašiste, naj skrbje za povečanje naraščaja.

To je moralna dolžnost slehernega fašista.

Toda problem je dvojestranski. V Italiji ni le nazadovanja rojstev, ampak tudi umrljivost se je povečala. To sta dve plati na medalji, katera se imenuje fašizem.

Fašizem tira narod v propast.

Wilkins se pripravlja na polet na jug.

MONTEVIDEO, Uruguay, 11. oktobra. — Sir Hubert Wilkins, avstralski raziskovalec, je dospel semkaj ter takoj izvedel svoje ko- nočne priprave za svojo aeroplan- sko ekspedicio na Južni tečaj.

Wilkins je rekel, da bo najbrž odpotoval 24. okt. na Deception o- tok, ki bo njegova glavna baza na 1600 miljah severno.

Lepa starost.

— Koliko sem star? Sto šest let sem star. — je rekel Nachson Goldsman iz Bronx, ko je bil večeraj zvečer sprejet v Bellevue bolnico radi nerada v urevanju. Bil je ro- jen v Rusiji.

Opomba: "Glas Naroda", naj- bo vsakodnevno dostopen v Ameriki.

Dopisi.

Selo Moste pri Ljubljani.

Ker že nisem bil štirideset let na Trški gori pri Novemestu, sem vzel na Mali šmarer 8. sep- tembra ženo pod eno pazduho, ma- relo pod drugo in se odpravil s prvim vlakom proti Novemu mestu. Tam sem se vstavil v hotelu Kon- drič. Mimogrede naj povem, da je g. Kondrič oddal svojo gostilno in restavracijo v najem nekemu Dalmatincu, ki živi dalmatinsko vino po 10 dinarjev liter in dela vsled tega izvršne kupčije.

Popoldne peljal nas je g. Kon- drič proti Trški gori; namenjeno je bilo, da nas pelje do vasi Se- vno, ki se nahaja v podnožju, a ce- sta, ki se odcepi od Mačkoveca pro- ti Trški gori je v takem stanju, da ni za vozila ne za pešce, ampak bi bila najboljša za divje koze. Mo- rali smo izstopiti in iti peš. Misli- sem, da bo šlo tako lahko, kakor pred 40 leti, ko sem bil 20 let star: pot do vrha je bila za mene pra- va križeva pot, bil sem ves poten, ko sem dospel do cerkvice. Mogo- če da gledam sedaj z drugačnimi očmi, kakor sem svoječasnno ko sem bil še mladenič: ni se mi zdelo ta- ko zabavno kakor takrat. Prišli smo ob poldevetih zvečer v Novo mesto in sicer precej izmučeni, ki- čemur je pripomogla težavna pot, precej huda vročina in morda tu- di še kaj drugega. Šli smo pa vseeno še k šaljivemu Štemburje- vemu Pepetu, ki toči izvrstno met- liško vino in ki nam je povedal zo- pet več ribniških in kočevskih.

Ker napada moja ženo včasih revmatizem, sva se odpeljala dru- gi dan v Toplice pri Straži. Pač pelje železnica do Straže, a od Gorenje Straže do Toplice moraš precej dobro stopati, če hočeš priti v 50 minutah na Toplice.

V Toplicah sva se vstavila v ho- telu g. Nace Sitarja. Hotel ima snažne, svetle sobe, v restavraciji se dobi okusna hrana in dobro vi- no po zmernih cenah. Nace Sitar je brat po celi Ameriki dobro zna- nega Mr. Jožeta Sitarja iz Joliet, Ill., ki je kaj po preobratu nadzo- roval iz Amerike v domovino po- slane zaboje in bil eden tistih, ki so žrtvovali pri tej priliki mnogo novaca in imeli mnogo sitnosti, a se jim še sedaj po dolgih letih pod- tika, da so delali v svojo korist. Izkoriščevalce je bil mogoče samo eden in ta gotovo ni bil Mr. Sitar.

Ostala sva 4 dni v Toplicah in obiskala dvakrat g. Anton Klinea v Gornjem Polju. Mr. Ant. Kline je bil 6 let v Ameriki in sicer v Clevelandu, O. Pripovedoval je mnogo o časih, ko je s pomočjo ro- jakov Skebata, Turka, Strniša, Po- ža in A. Grdine oral ledino na slo- venskem kulturnem polju v Cle- landu in kako težko je bilo vzdr- ževati list "Novo Domovino", ki ga je on ustanovil. Prve štiri ime- novane rojake že krije zelena gru- da, a zadnji še žive. Takrat da še ni bilo fanatičnih strankarskih bo- jev v Clevelandu in da je bilo složno delovanje ne samo narodu v korist, ampak tudi narodnim de- lavcem v veselje in jim radi tega ni grenila nikakoli častniška po- lemika življenje. Gospod Kline i- ma lepo urejen oposestvo in gostil- no na Gorenjem Polju in pozdravl- ja vse prijatelje in znanee po širni Ameriki.

Da preidem zopet na Toplice, moram povedati, da je to kopališče izvrstno za odpravljanje revmatiz- ma, raznovrstnih ženskih bolezní in kroničnega katarja. Vsaka kura okrepjuje in pomlajuje. Dokazano je, da ima voda, ki ima 38 stopinj Celzusa gorkote, jako dobre učin- ke, a vendar poset teh Toplic na- zaduje in sicer iz enostavnega vzroka, ker kraj ne nudi posetni- kom tistega komforta, ki se ga v vsakem kopališču pričakuje. Ceste so namreč vse zanemarjene, elek- trično razsvetljavo ima samo sa- natorijum in zdraviliški hoteli, a v celi vasi ne gori po noči niti ena svetilka, razun pred Sanatorijum. Pred 40 leti imeli so vsaj lepe ure- jen park, ki je danes v zanemarje- nem stanju. Govori se sicer, da bo

Oblasna skupščina (prej Landtag) kupila to terminalno kopališče, ki bi ga sedanji listnik Čeh, dr. Kon- stantin Konvalinka, ki je ves grad lepo uredil tudi rad prodal. Vsa- kakor pa je žalostno, da se doma- čini malo bolj ne pobrigajo za o- lepšavo svojega, od narave tako bogato obdarjenega kraja.

Splošno se je pričakovalo letos izborna vinska letina. Dvamesečna suša in sedaj že osemnedvni dež sta pa to pričakovanje precej uni- čila. Radi dežja so pričele jagode pokati in gnjiti. Viničarji, ki so nameravali trgati v prvi polovici oktobra, so primorani, da jim pre- več grozda ne segnijo, pričeti že sedaj, konec septembra s trgatvijo. Grozde se ni popolnoma dozorelo in to bo mogoče vzrok, da bo letoš- nje vino precej kislo. Pri tej pri- liki si ne morem kaj, da Vam po- vem, da je v Ljubljani težko dobiti pristno vino. Oštriji ga večinoma kupujejo pri veltregovcih, ki se dobro razumejo na umno kletar- stvo, a potem še oštriji poskušajo sami svoje umno kletarstvo s toba- kom in žveplom. Rojaki v Ameri- ki, ki ga sami delate, veste da je to kar ste "sprešali" pristno, se- veda se pa to od vina, ki ga kupi- jete pri "conpatriotih" Italijanih, ne more reči. Spominim se, kako smo bili disciplinirani, kadar smo pilo v kaki kleti in še se nismo u- pali ali smeli vsteti, to pa zato, ker nam je Italijan prepovedal. Ako bi dobili tako prepoved v klet- ki katerega Slovence, se zanj še brigali ne bi.

Abotno je sicer o vremenju go- voriti, a vendar moram poročati, da je sneg letos zgodaj pobelil go- re in povzročil mraz, ki je radi- nagle spremembe po poletni vro- čini povzročil znatno škodo v ne- katerih okrajih, posebno v Begu- njah in Cerkljici, kjer je uničena ajda in radi snega polomljeno mnogo sadnega drevja.

Sledeči slovensko-ameriški izlet- niki so se vrnili danes 29. septem- bra s posredovanjem znane agentu- re Ivan Kraker, Cie. Generale Transatlantique v Ameriko in se bodo vkrcali 3. oktobra na parnik "Paris", ki je med slovenskimi izletniki radi svojih vsestranskih udobnosti jako priljubljen. Izlet- niki so:

Urbanija Kati, New York, N. Y.
Urbanija Karel, New York, N. Y.

Klemenec Ivan, Bessemer, Pa.
Dražler Angela, Cleveland, O.
Škraber Amalija, Barberton, O.
Staut Louise, Milwaukee, Wis.
Staut Adela, Milwaukee, Wis.
Pozdravi!

Joža.

Collinwood, O.

Kaj pomeni velik napis nad glavnim vhodom v S. D. D.? — Napš opozarja publiko v Collin- woodu, da se pevsko društvo "Ja- dran" marljivo in z velikim ve- seljem vadi za vpriporitev krasne narodne operete "Spominska plo- šča", katero vpripori na odru S. D. D. v nedeljo zvečer dne 4. no- vembra.

Ljubitelji lepega slovenskega petja opozarjam, na to redko pri- liko, da ne zamudite videti te spé- vo-igre. Bo pač nekaj posebnega, nekaj novega na našem odru. Le- pi kostumi, scenarija; krasna vse- bina igre, solo-spevi, dueti, tere- ti in zborovo petje spremljano orkestrom, bo pač posebnost v Collinwoodu.

"Spominska plošča" ni kako malenkostno dramatično delo, in za njeno vpriporitev ima pevsko društvo "Jadrán" velike stroške, mnogo truda z vajami in vse to, samo da bo cenjeno publiko pre- senetilo. Vloge so v zanesljivih ro- kah, in "stare oblike" ki so vr- gotovo še v spominu iz pretekle dramske sezone, boste imeli priliko zopet videti. Tudi nove moči, ki so bile nam že nepoznane, boste občudovali in izrekli sodbo, da je med nami že domi talentov, a ni bilo prilike jih videti.

Opozarjam rojake v Collinwoodu in okolici, da napolnijo dvorano S. D. D. v nedeljo 4. novembra, ker ne bo vam žal, da ste videli "Spominsko ploščo", slišali res

lepo petje in se nasmejali nečnemu trškemu "Pisarju", ki ga bo se- kal, da se vam bodo trebuški tres- li.
Collinwoodčan.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Po šestih letih odkriti zločin.

V selu Njemcih pri Vinkovcih živi že več let mirno in neopaženo s svojo ženo in otroci 47letni kme- tovalec Mato Dasović. Nekega dne se je pa v njegovi hiši pojavil o- rožnik in ga aretirati ter ga odve- del v zapore vinkovskega sodišča. V vasi je nastalo razburjenje, kaj ti nihče ni vedel, zakaj je bil mir- ni in pošten kmetovalec aretirán. Pred letom dni je bil Mate Daso- vič sluga pri pokojnem posestniku iz Njemcev Anonju Gjuriču. Go- spodar in sluga sta si zaupala vse važnejše stvari in nekoč je Gjurič to zaupanje izrazil. Pokojni Gjurič je bil namreč srt s svojim sorodnikom Marijanom Božanovi- čem iz Novega sela. Da bi se osve- til nad osovraženim sorodnikom, je gospodar pregovoril svojega slugo naj zažge sorodnikovo hišo. Za to dejanje mu je obljubil veliko na- grado. Dasović je na to pristal in neke mrzle decemberske noči leta 1922 je nastal požar v hiši Mari- jana Božanoviča. Hiša je pogorela do tal. Sluga se je vrnil v nekaj kilometrov oddaljene Njemce in z gospodarjem sta opazovala z ra- dostjo, kako plameni uničujejo Božanovičovo premoženje. Gjurič je pa lani nenadoma umrl in ker ga je pekla vest, je pred smrtjo nekemu sosedu zaupal, ter mu po- dal, da je njegov sluga zažgal hišo na njegovo prigovarjanje. Sosjed o tem obvestil orožnike, ki so Da- soviča takoj aretirali. Sluga je priznal, da je bil on požigalec Bo- žanovičeve hiše. Orožniki so ga iz- ročili sodišču v Vinkoveh.

Dva samomordna kandidata.

Te dni si je hotela končati živ- ljenje soproga kovača, Marija Be- lovič iz Zagreba. Z možem se je prepirala in po prepiru je izpila manjšo množino acetne kisline. Mož je poklical rešilni avto, pre- den je pa prispel avto pred hišo, se je žena že zavedla in pobegnila iz hiše. Uslužbenici rešilne postaje so jo nekaj časa iskali, toda brez uspeha. Slednjič so jo prepustili usodi. Med tem je njen mož nepre- stano psoval pobeglo ženo in o- pravljaj svoj posel naprej, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. — Za- grebska kronika je te dni beleži- la še drug poskus samomora. Živ- ljenja se je naveličala tudi Mari- ja Vrnarič, sobarica brze službe. Imela je prijatelja, ki je bil zvest, dokler je imela službo in mu tam pa tam plačala za vino. Ko je pa Vrnaričeva izgubila službo in ni imela več denarja, jo je zapustil tudi prijatelj. To je sobarico tako

potrlo, da si je hotela prerezati ži- le na desni roki. Vzela je velik ku- hinjski nož in si prerezala samo- kožo na roki. V bolnici so ji nudi- li zdravniško pomoč.

Novosadska volunska afera.

Iz Novega Sada poročajo neka- tere podrobnosti o veliki volunski družbi, ki jo je nedavno izsledila tamošnja policija. Glavni vodja špijunske družbe je bil neki Dra- goš Dimić, trgovec po poklicu. Ko je zavalal, da ga bodo areti- rali, je pobegnil na Češkoslovaško. Zagrebski listi zatrjujejo, da se Dimić nahaja v Pragi. Mož je ba- je volunil v prid neke tuje države že tedaj, ko je bil srbski oficir. Po prevratu je postal trgovec in do- bavitelj novosadske letalske čete. Tako je bil vedno v stiku z višji- mi oficirji in je mogel se naprej volunirati. Pri vojaških oblastih je vžival veliko zaupanje. To doka- zuje dejstvo, da mu je letalsko poveljstvo poverilo nakup letal za vojaštvo na Francoskem. Druge podrobnosti o tej senzacionalni volunski aferi še niso znane, ker oblasti v interesu preiskave drže vse v največji tajnosti.

Strašna avtomobilska nesreča.

Iz Subotice poročajo, da se je pripetila težka avtomobilska ne- sreča na cesti med Novim Sadom in Sremskimi Karlovcem pri Štero- vaških pristavah. Nesreča je za- htevala pet žrtve. Trije ponesre- čenci so obležali na mestu mrtvi, dva pa se v blonici borila s smrt- jo. Beograjski potniški vlak je po- vozil avto in ga vlekli pred seboj kakih 200 m. Avto je bil last ne- kega Ivana Čelana. V njem se je vozila družba petih članov iz No- vega Sada v Sremske Karlovec. Šofiral je Aleksander Takač. Pri Petrovaških pristavah je hotel av- to prevoziti progo. Tedaj je pa iz- za ovinka privozil beograjski po- tniški vlak z največjo brzino. Ne- sreča je bila neizogibna. Vlak je zadel v avtomobil in ga prevrnil ter vlekli kakih 200 m po progi pred seboj. Vlakovodja je vlak ustavil in iz vagonov so stopili po- tnikarji ter pohiteli na pomoč ponesre- čencem, ki so ležali ob progi. Med potniki je bil tudi neki ne- znani zdravnik, ki je ranjenem nu- dil prvo pomoč. Blizu avta je le- žal šofer Aleksander Takač, kraj njega pa neka dama s črnim paj- čolanom, čije identitete še niso mogli dognati.

ADVERTISE in GLAS NARODA

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE? KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLJE VPELJANE!

Udeležnost, ki izvrta iz poslovanja v velika obrata, pridaje našim strankam v korist.

Naši stroški za posamezna nakazila so manjši, vso to- nar se celo pri nas niti kaj pri agentu ali zavodu, ki mora poslati vaše nakazila v izvršnje v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedogledljiva, radi našega velikega prometa lahko izvršujemo tako obširne zveze, da so posredni našim nakazilom največje pozornosti.

Naši davčne razpisne oddelke s vaskim brzoopar- lom, ki oddajo iz New Yorka — torej brez zamude in na- daljnega posredovanja.

Naše cene so objavljene dnevno v listu "Glas Naroda".

Za zmesto nad \$200.— računamo primerne nižje cene, ka- tere Vam nudimo operativno prodajo nam pošljete naloz.

Mi imamo največ poslov s strankami izven New Yorka, kar dokazuje, da so lahko izvršili z našim poslovanjem vask, ga majhno še tako daleč proti od posrednega svetilca Ameriki.

Pošljite namj vaše prihodnje davčne pošiljate nam v izvršnje.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK

Peter Zgaga

Ogronom neuški vodilji balon "Graf Zeppelin" pluje proti Ame- riki. Na sebi ima dvajset potnikov in štirideset mož posadke.

Voznja po zraku je jako mikav- na, toda jaz, če se bom v domovi- no odpravil, bom rajši z "Pari- som" potoval. Na "Parisu" so stroški dosti manjši, bara pa do- sti večja.

In nazadnje se to, če v zraku kak vijak odjenja ali kak kotel poši, ima človek dvojno pot če se hoče rešiti. Najprej iz zraka v vo- do, potem pa z vode na suho. In to je jako ludo za tistega, ki ni vode vajen.

Rojak je čital poljudno razpra- vo o omamljivosti sredstev. Gle- de tobaka je bilo v razpravi reče- no, da je jako škodljiv ter da je v eni cigareti toliko strupa niko- tina, da lahko morda usmrti.

Razprava je napravila nanj mo- gočen vtis. Zatrdeno je bil sklenil, da ne pokusi niti nikotina niti al- kohola.

Samo ena mu je šla po glavi. — Presneto vendar — si je premi- šljeval, — macko bi pa vseeno rad videl, kako cigarete kadi.

Mož in žena sta peljala svojih pet otrok k fotografu.

— Koliko bodo stale fotografi- je? — se je informirala skrbna mati.

— Fotografija petih otrok stan- e tri dolarje. Ducat je znatno ce- nejše. Ducat za pet dolarjev.

— No, kaj misliš? — je dregni- la moža. — Ali se izplača pet otrok fotografirati, ali bi še par let po- čakala, da bi jih bilo ducat?

Fant je zasnubil kraljico svojega sreca: — Predraga moja, ali me ho- češ za moža?

— Hm, seveda, — je odvrnila. — Toda ali si že govoril z mojo materjo.

— Ja, sem jo videl in govoril ž njo, pa te imam vseeno rad.

Neki angleški znanstvenik je do- gmal, da ima človek dušo.

Ta argotivitev je dospela baš o pravem času. Jaz sem že dvomil, da jo imajo nekateri ljudje.

Neka rojakinja omenja v pismu, da me dobro pozna in ve, s kakšno hudo uro sem definitivno dospel v rojstni kralj — v srebrno dolino.

Res je bila huda ura takrat, in jaz sem bil že skoro tri leta star, ko me je voda prinesla.

Visoko gori nad Idrijo sem bil zabredel vanjo, roge mi je izpodvi- la in šlo je kot blisk z menoj do mosta pri Kosu, kjer je skočil po- me mojster Tratnik, me otel civi- lizaciji ter me prinesel materi in očetu.

Na mostu je stala takrat tudi stara in pobožna devica Poloneca, ki je bila tako pobožna in tako sra- mežljiva, da je zardela pred mo- škim, če je bil trideset korakov pred njo.

Je bila res pobožna in res sra- mežljiva.

Kadarkoli so jo hotele ženske s klanjem malo podražiti, je od- ločno nastopila rekoč:

— Le kar molčite o tistih ne- umnostih. Tisto ni nič res, kar pra- vite. Voda mudi otroke, voda, ne pa babica. Saj sem vendar vide- la in vem. Ali pa Tratnika vpra- šajte, on jih lovi, kadar je povo- denj.

In bila si je svesta svojega ar- gumenta kot Voliva v Zion City, ki pravi, da je zemlja ploščata ter podobna jabolčnemu paju.

Poloneca je najbrž legla v grob s tem prepričanjem.

Mir in pokoj njeni duši!

Bila je takorekoč edina, ki je imela o meni neupkožno drugačne pojme kot jih imajo drugi ljudje.

O Tratniku pa ne vem, kaj bi rekel.

Včasih sem mu hvaležen, ker me je rešil, včasih mu pa tudi zamerim, ker me ni pustil, da bi me nesto da- lejš, doli na Tolminko, proti Sveti Luciji.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Zvonimir Kosem:

SAMOTEN VEČER

Okno moje sobe reže valovita črta v daljavo zamaknjene holma, pod katerim sumi morje. Bližu in vendar daleč kakor mladost izmučenemu sreću. Vrh holma petero dreves, zjutraj v solnce bleščečih, opoldne dremajočih, popoldne v meastralu drhtečih, zvečer v mrak povitih pokoja in sanj pričakujočih. Pod drevesi, pod belo, holm ovijajočo potjo pašniki z ovčami in pastircami, podnevi polni življenja, ponoči zlekjeni v spanje.

Tja na holm hite moje misli — Ob nedeljah popoldne se zberejo pod drevesi dekleta iz ribiškega sela ob morju in zapojejo. To so tisti srebrni, čisti glasovi, ki ni v njih še niti kapljice strupne, glasovi, da vztrepečajo hortenzije na mojem oknu. Pridejo fantje, mladi mornarji, med petjem in ukanjem zahrčati vesela harmonika, dekleta zavriskajo in po zeleni trati se zavrtijo poskočne noge. Večerna zarja se nasmešne zarjelim obrazom deklet in vročim pogledom fantov, mrak jih zaloti sprehajajoče se po poti, noč jih strne v poljube in objeme.

Vsako nedeljo isto: dekleta na holmu, fantje, harmonika, petje, ukanje, vriskanje in smeh — solnce nad holmom in okrog holma, solnce v srehi deklet, solnce v srehi fantov.

Moje misli — cesta široka in a evetjem posuta, od hortenzij na oknu do dreves na holmu, iztegnjena — cesta mrzla, brez solne!

Tam je gruča deklet — veece zlatolasih pevk. Petje je lepo in ubrano, toda tistega glasu, ki je nekoč tako srebrno in jasno zvenel med drugimi glasovi, ni več. In sladka reka smeha — reka suha

Cesta moja z mrtvimi cvetovi posuta — cesta moja brez solne! V mraku je zablestela bela roka, ovita okrog vratu fanta. O, noči svetle, kadar gori ljubezen! Belejša roka se je ovijala nekoč mojega vratu —

Palmira! Solnce vriska, sree, vroče srebrni zvonce, pod drevesi mrak, zvezd sijaj skozi mrak stotero, kresov plamenčih skozi noč tisočero — mladost, mladost!

Drevesa na holmu — zakaj molčite? Brinje dremotno — zdrami se, užgi se do nebes! —

Tam se je razprostiral nekoč svet posebne vrste. Plane, ki se prikaže in izgine, ugasne. Na tistem svetu kraljestvo tako lepo, da si ga lepšega ni moglo misliti.

Kraljič in kraljičica "Za roke se vodita, po beli cesti hodita." Kraljestvo polno solne, polno zvezd, polno luči. Razpela bova jadra in se vozila skupaj, kralji-

čica moja! In gledala bova v zapletene veje murv ob stezi sanjajo in rišejo pred nama iz svojih sanj vijoličaste cvetove. Kaj me je zapelo na ustnicah, na ličih, na vratu? Ti goriš, Palmira — vinogradi in pašniki z murvami okrog naju plamene, morje pod nama spreletava žar, holm je en sam ogromen kres do neba —

Cesta moja z mrtvimi cvetovi, brez solne — cesta zevajoča, z visokimi temnimi cipresami obdana!

Palmira! Solnce, petje vriskanje, smeh, ljubezen, mladost! Oglasili so se zvonovi potopljene mesta iz dna morja, zazvonili, utihnili. —

Moč. Med vinogradi in pašniki, med golim skalovjem se spenja iz sela proti holmu steza. Stisnila si se k meni, Palmira. Mirne, v noč. Neč. Zlata nedelja — v selu ob morju žegnanje. Iskri se morje, obala je svetla, selo kipi od veselja. Kakor zvrhana penca se časa. Z bleščečim trakovi je popisalo solnce gruč fantov in deklet, ki se gnetajo ob široki beli krčmi sredi sela. Vrata in okna so odprta na stečaj. Skozi vrata, skozi okna harmonika, ukanje, petje, vriskanje, plesalec in plesalk. Kako se ti dvigajo grudi, Palmira, kako je tvoja objemajoča roka vroča! Marko, igra mladim nogam, ki pečem sree — tu vino zate, vino, zlat cekin!

Prodajam DVO-NADSTROPNO HIŠO Z DVORIŠČEM. Poleg je stavbna parcela, kjer je nekada stala hiša v izmeri circa 150 m in 1 velike njive zunaj trga ob cesti. Hiša je najlepšemu centru v trgu poleg cerkve v Žužemberku na Dolenjskem, Jugoslavija, in je sedaj v nji nameščen Oddelek finančne kontrole, pisarna in stanovanja za finančne urodniške. Hiša je dvo- oziroma tri-stanovnjška.

Cena vsega skupaj \$2680 ali Din. 150.000.

Interesanti dobe naslov v Upravi tega lista v svrhu podrobnih informacij. (2x 5&12)

Prodajam ENO-NADSTROPNO HIŠO z dvoriščem in krasnim vrtom, sredi trga v Žužemberku na Dolenjskem, Jugoslavija.

V hiši se nahaja sedaj v pritličju Davkarija, ki ima 4 pisarniške sobe. V prvem nadstropju je privatno stanovanje, obstoječe iz 3 velikih zračnih sob, prostorne kuhinje in shrambe za jedila. Na podstrešju je velika stanovanjska soba. Pod zemljo sta 2 prostorni obokani kleti in ena manjša. Prostorno dvorišče z dvema drvarnicama in brajda. Na koncu vrta se še nadaljuje breg, ki je poraščen z drevjem do jezna na Krki.

Cena vsega skupaj \$3.750 ali Din. 200.000.

Interesanti dobijo naslov v Upravi tega lista v svrhu podrobnih informacij. (2x 5&12)

Znižana Brzovajna Pristojbina ZA NAKAZILA V JUGOSLAVIJO

Za denarna nakazila bodisi v dinarjih ali dolarjih računamo sedaj za nakazila potom direktnega brzovanja v Jugoslavijo le

\$2.50

mesto kot do sedaj po \$4.—

Pristojbina za brzovajna pisma kot do sedaj po \$1.—

Pristojbina za izplačila v dolarjih znaša 2% oziroma najmanje 60 centov za nakazilo.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

NAPRODAJ
225 AKROV FARMA
dve milj od vasi, vse v ravnini, 25 akrov gozda, dobra poslopja, vteveni krme za 40 krav, 2000 bučljav, žita, 12 krav, bik, 3 konji, 500 kokoši, traktor, stroj za molsti, kovaško orodje, stroj za rezati kornzo, nova mlatilnica in vse orodje.
Cena \$8800. — Takoj \$3000.
Ellis Bros. Inc.,
Springville, Erie, Co., N. Y.
(6x 8-13)

ADVERTISE in GLAS NARODA in njegova mati, grška princesa Helena. Hišec je star sedem let,

Pred dvajsetimi leti.

Kako je bilo v Škofji Loki začasa septembrskih dogodkov.

Vesti iz Ljubljane so silno razburile tudi deželo in ogorčenje je bilo še večje kakor v Ljubljani, ker so se z bliskovito naglico širile najstrašnejše vesti o demonstracijah in žrtvah.

Bliznji trgi in mesta, posebno pa sokolska društva so k manifestacijam pošiljala najpogumnejše in najbolj navdušene svoje člane v Ljubljano, da so pomagali spravljati nemške napise. Že v nedeljo 20. sept. 1908. je bila dežela preverjena, da mora priti do krvave revolucije, če vlada ne odjenja in ne odstrani nemških napisov. Ko pa so s prvim večernim vlakom zvedela gorenjska mesta za žrtve, so bili razjarjeni prebivalci na tako revolucijo že pripravljani in, če bi bil prepovedan pogreb žrtev, bi bila gočova tudi izbruhnila.

V Škofji Loki je imel štab svoj stan v kavarni, ki je bila nabito polna novic željnih meščanov in okoličanov. Ko so s prvim vlakom vrnili iz Ljubljane odposlanci z grozno vestjo, se je že čulo povelje Franeka Dolence svojemu lovcu Birantu, naj hiti domov po vozove in pripravi vse orožje, da odrinemo Ljubljani na pomoč.

Tudi pokojni pivovarnar Pepe Smid ter ostali loveci so takoj ukrenili, da bi bila pomoč čim izdatnejša. Iz kota se je pa razleglo slikarja Ivana Groharja skripanje z zobmi, kakor bi igral harmoniko.

Nu, tisti večer pa so svoje močičke v kavarni spremljevali tudi njih radovedne in ravno tako skrbne ženske. Torej vrhovna komanda. Ta pa o nevarni ekspediciji ni hotela ničesar slišati. Pričeli se je prerekanje in prepričevanje, ki je trajalo do drugega vlaka, ko so prišli še zadnji Ločani iz Ljubljane in povedali, da bo pogreb žrtev dovoljen in se ga morajo udeležiti vsi Sokoli. Prebrisane ženske so takoj izrabile to vest in pregovorile moške in fante, da so sklenjeni oboroženi izlet preložitil do pogreba.

Kavarna se je jela prazniti, posamezne skupine so šepetale med seboj in izginjale v noč, po večini na kolesih. Le pokojni kavarinar Karlin se ni mogel pomiriti, ker je moral čuvati svojo dvojezično tablo "obenem pa streči gostom, ki so nenavadno živahno naročali vse mogoče malenkosti. Divji je bil kakor gad, ker je hotel sam sneti tablo. Nič ni pomagal, tabla je izginila brez sledu, kakor so splavali po Sori vsi drugi nemški in dvojezični napisi. Do drugega večera ni bilo v Selški in Poljanski dolini ter doli do Medvoda nobenega nemškega napisa več. Ko je Gustelju Blazniku in Zihlerovemu Jošku na Godešcu zmanjkalo barve, sta morala kupiti voščila za čevlje, da sta mazala table.

K pogrebu so se peljali vsi Sokoli in sploh vsi Ločani in Lo-

KONCERTI A. ŠUBELJA

- 14. oktobra, La Salle, Ill.
- 18. oktobra, Cleveland, O., International Institute
- 21. oktobra, Collinwood, O.
- 27. oktobra, Girard, O.
- 28. oktobra, Lorain, O.
- 18. novembra, Chisholm, Minn.
- 25. novembra, Duluth, Minn.
- 16. decembra, Pueblo, Colo.

ROMUNSKI KRALJ MIHAEL

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

V spomin odkritelja.

Dne 12. oktobra je 436-letnica odkritja Amerike in Kolumbov spomin se proslavlja širom severne centralne in južne Amerike. Letos je ta proslava zlasti pomembna, ker je Panameriška Unija objavila svoj načrt, da se zgradi Kolumbov svetilnik na obali republike San Domingo. Za ta spomenik se je določilo 2500 akrov zemlje, kjer bo našel prostora spomenik, park, residenčno središče in velika postaja za aeroplane in zrakoplove.

Vse ameriške dežele so pozvane na sodelovanje pri izvedbi tega načrta. Razpisani je natečaj za umetnike in preko tisoč arhitektov iz petdesetih dežel je bilo povabljenih, da predložijo svoje načrte. Radi tega gre za podjetje mednarodne važnosti. Natečaj je bil razpisan v septembru in rok je do 1. aprila 1929. Razsodniki, izbrani od najodličnejših arhitektov, izberejo desetorico izmed predloženih načrtov. Vsak izmed izbrane desetorice najboljših načrtov prinese nagrado \$2000. Izmed teh se potem vrši natečaj za najboljšo nagrado. Izbrani načrt dobi nagrado \$10.000 in ostalih devet od \$1000 do \$7500.

Splošni plan zahteva spomenik, katerega višina je omejena na 600 čevljev. Zgradba mora biti zadostno obsežna, da more vsebovati Kolumbov spomenik, ki se sedaj nahaja v katedrali v Santo Domingu. Treba tudi predložiti načrte za Kolumbov muzej. Spomenik mora imeti na vrhu vsaj eno veliko svetilko.

V razpisu natečaja se zahteva, da umetnik "najde perfekten simbol, ki naj dostojno predstavlja človeka in delo in zato naj umetnik poišče univerzalno gledišče — njegova vizija naj vključi pet stoletij svetovne zgodovine, v katerih je odkritje Amerike eno izmed najvažnejših dejstev. Svojo koncepcijo naj prilagodi velikopoteznosti slike ene historične dobe, v kateri se iztikajo renesansa, civilizacije Španjske za časa Izabele, prvi ameriške civilizacije: vrojenec, kolonijalna in moderna, sprejemba klasičnih poti trgovine od notranjega Sredozemskega morja na brežniji Atlantik in Pacific in vpliv Novega sveta na ideološko, gospodarsko in politično orientacijo zapadne civilizacije."

To je brzokone najpopolnejši načrt v zgodovini, da se popravijo krivice, storjene Kolumbu za časa njegovega življenja in njegovemu spomenu po smrti, kajti umrl je star, telesno in duševno potr. razočaran v svojih nadah, niti ne znajoč, da zemlja, ki jo je odkril, ni mala skupina otokov, marveč ogromen kontinent, ki mu je uspelo razviti novo civilizacijo.

Cristoforo Colombo je bilo pravo ime italijanskega pomorščaka, ki mu vsi na tem kontinentu dolgujemo okolščino, da smo tukaj. Dasi je znano, da so Normani prišli na ameriško obal iz Grenlandije in osnovali kolonije že v enajstem stoletju, in dasi so ljudje iz Sibirijske poprej prelazili ledeno vodovje Beringove ožine do Alaske, vendarle znanje o tem kontinentu in njegovo naseljevanje datira še le od odkritja l. 1492.

Vkolikor je znano, se je Kolumbus rodil v Genovi okoli l. 1446. Že v svoji mladosti se je jako zanimal za geografijo in pomorstvo ter je kot mladenič prepotoval vse Sredozemsko morje. Zemljepisne študije so ga prepričale, da drugi del zemlske krogle mora tudi vsebovati suho zemljo. Ko so Portugalci iskali pot do Indije v jugozapadni smeri okolo Afrike je bil on prepričan, da pot do cilja mora biti krajša v smeri proti zapadu.

Vsa njegova prizadevanja, da zainteresira Genovo, portugalskega kralja in angleškega kralja za financiranje ekspedicije so bila zaman. Po 17 letih truda se mu končno ponudilo pridobiti zanimanje na dvoru španjske kraljice Izabele.

Dobil je tri ladje: Santa Maria od 150 ton s tremi jambori. Nina in Pinta, obe z dvema jamboroma. Skupno moštvo treh ladij je znašalo 90 mož. To je bilo moštvo posebne vrste: nekateri so bili mornarski roparji, nekateri jetniki radi dolgov, izpuščenih pod tem pogojem, in nekateri so bili sposobni mornarji, ki so popolnoma zaupali Kolumbu.

Kolumbus je odplul iz luke Palos na Španjskem rano v petek 3. avgusta 1492. Dospel je na Kanarske otoke, tu popravil ladje in nadaljeval vožnjo dne 6. septembra tja čez globoko, neznano morje, koder človek ni še potoval.

Pripoved o svoji vožnji je Kolumbus opisal v svojem dnevniku, enem izmed največjih svetovnih dokumentov. Pogum moštva je začel pojemati, ko so bili že tri tedne na poti ni bilo še sledu o zemlji. Zahtevali so, da se povrnejo, in nekateri so se zarotili, da vržejo Kolumba v morje. Kolumbus je moral vpotrebati vse svoje duševne vrline, da prepreči zaroto.

Končno ob 2. jutru v petek dne 12. oktobra je mornar Rodrigo Tiana na mali jadrnici Pinta zavpil: "Tierra, tierra!" (Zemlja, zemlja) in strel iz topa je malo kasneje naznanil, da so prišli do cilja. Bila je obljubljena nagrada onemu, ki prvič zagleda zemljo.

Ta zemlja je bil otok v skupini, ki je danes znana pod imenom Bahama otočje, jugovzhodno od Floride, in Kolumbus ga je pokrstil San Salvador. Misli je, da ta otok spada v vzhodni Aziji in da je vezan z Indijo, radi česa otoke še danes nazivljemo Zapadno Indijo in vrojene ameriške prebivalce Indijance. S tem naziranjem je Kolumbus legel v grob.

Na to je odplul naprej v južno smer in prišel na Kubo in se potem odločil na povratek domov. Počasi od dvora in naroda se je pripravil na drugo potovanje v Novi svet, topot s 1500 ljudmi. Dal je tedaj sezidati trdnjavo in odkril druge pokrajine. L. 1498 je Kolumbus prišel tretjič s šestimi ladjami. Med tem pa so njegovi sovražniki iz zavisti ga obtožili, da zlorablja svojo oblast. Kralj Ferdinand je odposlal v novo odkrite kolonije svoja poslanika, ki je vrzel Kolumba in njegove brate v okove in poslal nazaj na Španjsko. Kmalu je bil izpuščen, ali popolnega zadoščenja ni dobil do svoje smrti.

Želeč dovršiti svoje delo je Kolumbus odplul s štirimi najhujimi ladjami na svojo četrto in zadnjo vožnjo v maju l. 1502. Ali ko je prispel v luko Santo Domingo, so mu zabranili izkrcanje. Vihar mu je razbil dve ladji. Obe drugi sta bili uničeni ob otoku Jamaica, kjer je komaj rešil sebe in tovariše. Ostal je leto dni na otoku med neprijateljskimi vrojenici. Rešili so ga nekateri udani prijatelji in poslali na ameriško obal iz Grenlandije in osnovali kolonije že v enajstem stoletju, in dasi so ljudje iz Sibirijske poprej prelazili ledeno vodovje Beringove ožine do Alaske, vendarle znanje o tem kontinentu in njegovo naseljevanje datira še le od odkritja l. 1492.

Vkolikor je znano, se je Kolumbus rodil v Genovi okoli l. 1446. Že v svoji mladosti se je jako zanimal za geografijo in pomorstvo ter je kot mladenič prepotoval vse Sredozemsko morje. Zemljepisne študije so ga prepričale, da drugi del zemlske krogle mora tudi vsebovati suho zemljo. Ko so Portugalci iskali pot do Indije v jugozapadni smeri okolo Afrike je bil on prepričan, da pot do cilja mora biti krajša v smeri proti zapadu.

Vsa njegova prizadevanja, da zainteresira Genovo, portugalskega kralja in angleškega kralja za financiranje ekspedicije so bila zaman. Po 17 letih truda se mu končno ponudilo pridobiti zanimanje na dvoru španjske kraljice Izabele.

Dobil je tri ladje: Santa Maria od 150 ton s tremi jambori. Nina in Pinta, obe z dvema jamboroma. Skupno moštvo treh ladij je znašalo 90 mož. To je bilo moštvo posebne vrste: nekateri so bili mornarski roparji, nekateri jetniki radi dolgov, izpuščenih pod tem pogojem, in nekateri so bili sposobni mornarji, ki so popolnoma zaupali Kolumbu.

Kolumbus je odplul iz luke Palos na Španjskem rano v petek 3. avgusta 1492. Dospel je na Kanarske otoke, tu popravil ladje in nadaljeval vožnjo dne 6. septembra tja čez globoko, neznano morje, koder človek ni še potoval.

Pripoved o svoji vožnji je Kolumbus opisal v svojem dnevniku, enem izmed največjih svetovnih dokumentov. Pogum moštva je začel pojemati, ko so bili že tri tedne na poti ni bilo še sledu o zemlji. Zahtevali so, da se povrnejo, in nekateri so se zarotili, da vržejo Kolumba v morje. Kolumbus je moral vpotrebati vse svoje duševne vrline, da prepreči zaroto.

Končno ob 2. jutru v petek dne 12. oktobra je mornar Rodrigo Tiana na mali jadrnici Pinta zavpil: "Tierra, tierra!" (Zemlja, zemlja) in strel iz topa je malo kasneje naznanil, da so prišli do cilja. Bila je obljubljena nagrada onemu, ki prvič zagleda zemljo.

Ta zemlja je bil otok v skupini, ki je danes znana pod imenom Bahama otočje, jugovzhodno od Floride, in Kolumbus ga je pokrstil San Salvador. Misli je, da ta otok spada v vzhodni Aziji in da je vezan z Indijo, radi česa otoke še danes nazivljemo Zapadno Indijo in vrojene ameriške prebivalce Indijance. S tem naziranjem je Kolumbus legel v grob.

Na to je odplul naprej v južno smer in prišel na Kubo in se potem odločil na povratek domov. Počasi od dvora in naroda se je pripravil na drugo potovanje v Novi svet, topot s 1500 ljudmi. Dal je tedaj sezidati trdnjavo in odkril druge pokrajine. L. 1498 je Kolumbus prišel tretjič s šestimi ladjami. Med tem pa so njegovi sovražniki iz zavisti ga obtožili, da zlorablja svojo oblast. Kralj Ferdinand je odposlal v novo odkrite kolonije svoja poslanika, ki je vrzel Kolumba in njegove brate v okove in poslal nazaj na Španjsko. Kmalu je bil izpuščen, ali popolnega zadoščenja ni dobil do svoje smrti.

Želeč dovršiti svoje delo je Kolumbus odplul s štirimi najhujimi ladjami na svojo četrto in zadnjo vožnjo v maju l. 1502. Ali ko je prispel v luko Santo Domingo, so mu zabranili izkrcanje. Vihar mu je razbil dve ladji. Obe drugi sta bili uničeni ob otoku Jamaica, kjer je komaj rešil sebe in tovariše. Ostal je leto dni na otoku med neprijateljskimi vrojenici. Rešili so ga nekateri udani prijatelji in poslali na ameriško obal iz Grenlandije in osnovali kolonije že v enajstem stoletju, in dasi so ljudje iz Sibirijske poprej prelazili ledeno vodovje Beringove ožine do Alaske, vendarle znanje o tem kontinentu in njegovo naseljevanje datira še le od odkritja l. 1492.

Vkolikor je znano, se je Kolumbus rodil v Genovi okoli l. 1446. Že v svoji mladosti se je jako zanimal za geografijo in pomorstvo ter je kot mladenič prepotoval vse Sredozemsko morje. Zemljepisne študije so ga prepričale, da drugi del zemlske krogle mora tudi vsebovati suho zemljo. Ko so Portugalci iskali pot do Indije v jugozapadni smeri okolo Afrike je bil on prepričan, da pot do cilja mora biti krajša v smeri proti zapadu.

Vsa njegova prizadevanja, da zainteresira Genovo, portugalskega kralja in angleškega kralja za financiranje ekspedicije so bila zaman. Po 17 letih truda se mu končno ponudilo pridobiti zanimanje na dvoru španjske kraljice Izabele.

Dobil je tri ladje: Santa Maria od 150 ton s tremi jambori. Nina in Pinta, obe z dvema jamboroma. Skupno moštvo treh ladij je znašalo 90 mož. To je bilo moštvo posebne vrste: nekateri so bili mornarski roparji, nekateri jetniki radi dolgov, izpuščenih pod tem pogojem, in nekateri so bili sposobni mornarji, ki so popolnoma zaupali Kolumbu.

Kolumbus je odplul iz luke Palos na Španjskem rano v petek 3. avgusta 1492. Dospel je na Kanarske otoke, tu popravil ladje in nadaljeval vožnjo dne 6. septembra tja čez globoko, neznano morje, koder človek ni še potoval.

Pripoved o svoji vožnji je Kolumbus opisal v svojem dnevniku, enem izmed največjih svetovnih dokumentov. Pogum moštva je začel pojemati, ko so bili že tri tedne na poti ni bilo še sledu o zemlji. Zahtevali so, da se povrnejo, in nekateri so se zarotili, da vržejo Kolumba v morje. Kolumbus je moral vpotrebati vse svoje duševne vrline, da prepreči zaroto.

Končno ob 2. jutru v petek dne 12. oktobra je mornar Rodrigo Tiana na mali jadrnici Pinta zavpil: "Tierra, tierra!" (Zemlja, zemlja) in strel iz topa je malo kasneje naznanil, da so prišli do cilja. Bila je obljubljena nagrada onemu, ki prvič zagleda zemljo.

Ta zemlja je bil otok v skupini, ki je danes znana pod imenom Bahama otočje, jugovzhodno od Floride, in Kolumbus ga je pokrstil San Salvador. Misli je, da ta otok spada v vzhodni Aziji in da je vezan z Indijo, radi česa otoke še danes nazivljemo Zapadno Indijo in vrojene ameriške prebivalce Indijance. S tem naziranjem je Kolumbus legel v grob.

Na to je odplul naprej v južno smer in prišel na Kubo in se potem odločil na povratek domov. Počasi od dvora in naroda se je pripravil na drugo potovanje v Novi svet, topot s 1500 ljudmi. Dal je tedaj sezidati trdnjavo in odkril druge pokrajine. L. 1498 je Kolumbus prišel tretjič s šestimi ladjami. Med tem pa so njegovi sovražniki iz zavisti ga obtožili, da zlorablja svojo oblast. Kralj Ferdinand je odposlal v novo odkrite kolonije svoja poslanika, ki je vrzel Kolumba in njegove brate v okove in poslal nazaj na Španjsko. Kmalu je bil izpuščen, ali popolnega zadoščenja ni dobil do svoje smrti.

Želeč dovršiti svoje delo je Kolumbus odplul s štirimi najhujimi ladjami na svojo četrto in zadnjo vožnjo v maju l. 1502. Ali ko je prispel v luko Santo Domingo, so mu zabranili izkrcanje. Vihar mu je razbil dve ladji. Obe drugi sta bili uničeni ob otoku Jamaica, kjer je komaj rešil sebe in tovariše. Ostal je leto dni na otoku med neprijateljskimi vrojenici. Rešili so ga nekateri udani prijatelji in poslali na ameriško obal iz Grenlandije in osnovali kolonije že v enajstem stoletju, in dasi so ljudje iz Sibirijske poprej prelazili ledeno vodovje Beringove ožine do Alaske, vendarle znanje o tem kontinentu in njegovo naseljevanje datira še le od odkritja l. 1492.

Vkolikor je znano, se je Kolumbus rodil v Genovi okoli l. 1446. Že v svoji mladosti se je jako zanimal za geografijo in pomorstvo ter je kot mladenič prepotoval vse Sredozemsko morje. Zemljepisne študije so ga prepričale, da drugi del zemlske krogle mora tudi vsebovati suho zemljo. Ko so Portugalci iskali pot do Indije v jugozapadni smeri okolo Afrike je bil on prepričan, da pot do cilja mora biti krajša v smeri proti zapadu.

Vsa njegova prizadevanja, da zainteresira Genovo, portugalskega kralja in angleškega kralja za financiranje ekspedicije so bila zaman. Po 17 letih truda se mu končno ponudilo pridobiti zanimanje na dvoru španjske kraljice Izabele.

Dobil je tri ladje: Santa Maria od 150 ton s tremi jambori. Nina in Pinta, obe z dvema jamboroma. Skupno moštvo treh ladij je znašalo 90 mož. To je bilo moštvo posebne vrste: nekateri so bili mornarski roparji, nekateri jetniki radi dolgov, izpuščenih pod tem pogojem, in nekateri so bili sposobni mornarji, ki so popolnoma zaupali Kolumbu.

Kolumbus je odplul iz luke Palos na Španjskem rano v petek 3. avgusta 1492. Dospel je na Kanarske otoke, tu popravil ladje in nadaljeval vožnjo dne 6. septembra tja čez globoko, neznano morje, koder človek ni še potoval.

Pripoved o svoji vožnji je Kolumbus opisal v svojem dnevniku, enem izmed največjih svetovnih dokumentov. Pogum moštva je začel pojemati, ko so bili že tri tedne na poti ni bilo še sledu o zemlji. Zahtevali so, da se povrnejo, in nekateri so se zarotili, da vržejo Kolumba v morje. Kolumbus je moral vpotrebati vse svoje duševne vrline, da prepreči zaroto.

Končno ob 2. jutru v petek dne 12. oktobra je mornar Rodrigo Tiana na mali jadrnici Pinta zavpil: "Tierra, tierra!" (Zemlja, zemlja) in strel iz topa je malo kasneje naznanil, da so prišli do cilja. Bila je obljubljena nagrada onemu, ki prvič zagleda zemljo.

Ta zemlja je bil otok v skupini, ki je danes znana pod imenom Bahama otočje, jugovzhodno od Floride, in Kolumbus ga je pokrstil San Salvador. Misli je, da ta otok spada v vzhodni Aziji in da je vezan z Indijo, radi česa otoke še danes nazivljemo Zapadno Indijo in vrojene ameriške prebivalce Indijance. S tem naziranjem je Kolumbus legel v grob.

Na to je odplul naprej v južno smer in prišel na Kubo in se potem odločil na povratek domov. Počasi od dvora in naroda se je pripravil na drugo potovanje v Novi svet, topot s 1500 ljudmi. Dal je tedaj sezidati trdnjavo in odkril druge pokrajine. L. 1498 je Kolumbus prišel tretjič s šestimi ladjami. Med tem pa so njegovi sovražniki iz zavisti ga obtožili, da zlorablja svojo oblast. Kralj Ferdinand je odposlal v novo odkrite kolonije svoja poslanika, ki je vrzel Kolumba in njegove brate v okove in poslal nazaj na Španjsko. Kmalu je bil izpuščen, ali popolnega zadoščenja ni dobil do svoje smrti.

Želeč dovršiti svoje delo je Kolumbus odplul s štirimi najhujimi ladjami na svojo četrto in zadnjo vožnjo v maju l. 1502. Ali ko je prispel v luko Santo Domingo, so mu zabranili izkrcanje. Vihar mu je razbil dve ladji. Obe drugi sta bili uničeni ob otoku Jamaica, kjer je komaj rešil sebe in tovariše. Ostal je leto dni na otoku med neprijateljskimi vrojenici. Rešili so ga nekateri udani prijatelji in poslali na ameriško obal iz Grenlandije in osnovali kolonije že v enajstem stoletju, in dasi so ljudje iz Sibirijske poprej prelazili ledeno vodovje Beringove ožine do Alaske, vendarle znanje o tem kontinentu in njegovo naseljevanje datira še le od odkritja l. 1492.

Vkolikor je znano, se je Kolumbus rodil v Genovi okoli l. 1446. Že v svoji mladosti se je jako zanimal za geografijo in pomorstvo ter je kot mladenič prepotoval vse Sredozemsko morje. Zemljepisne študije so ga prepričale, da drugi del zemlske krogle mora tudi vsebovati suho zemljo. Ko so Portugalci iskali pot do Indije v jugozapadni smeri okolo Afrike je bil on

Njegova žena.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

27

(Nadaljevanje).

Fe je zrla zamišljeno predse. Čudno, vroče veselje je bilo v njej, da so bile vse te nianse rešene in da je stal njen mož tako visok in čist pred njenimi očmi. Kakšno krivico mu je delala svojimi dvomi. Ona ga sploh ni dosedaj uvaževala tako, kot je zaslužil. Pri vseh dobrotah, katere ji je izkazoval je iskala vedno egoistične razloge, ker ni mogla vrjeti, da je ta dobroti izraz njegovega bitja. Ker ji je oni drugi s svojo podlostjo zadal rane, je bila nezaupna tudi proti svojemu možu. Ali obaja pri moškem res taka nesebičnost, kot jo ji je izkazal on? Ne, potem se mu ne more nikdar dovolj zahvaliti za vse, kar ji je storil. Kako revna je stala pred njim, kako malenkostna! Kakšna naj bo proti njemu, kako naj se mu zahvali?

Obristala si je hitro oči.

Njena tašča pa je zrla tiho in motreče v njen razburjeni obraz.

— Ali si hočeš ogledati sobo mojega sina, Fe?

— Mlada žena je skočila pokonci.

— Da, ljuba mati, pokaži mi jo.

Odšli sta ven. Zelo ozke in strne so bile majhne lesene stopniče, ki so vodile navzgor v podstrešje. Gospa Ritter je odprla zgoraj majhna vrata. Odprla se je majhen prostor s posebnimi stenami. V sobi je stala majhna, železna postelja, pregrajena s čedno odejo. Pri oknu je stala lesena miza in v kotu umivalnik, z majhnim ogledalom nad njavo pobarvano čmarno. Postelji nasproti, na komodi, se je lahajal majhen regal, napolnjen z različnimi knjigami.

Fe je hitro stopila k majhnemu regalu, potem ko je z ginenimi pogledi opazovala majhno sobico. Ta majhna knjižnica je morala pač zadovoljiti duševne potrebe njenega moža.

Tukaj so bile v celni vrsti postavljene njegove šolske knjige. V drugi vrsti so stale različne trgovske knjige in potopisi. Najbolj spodnji predal pa je vseboval razne knjige s slikami iz mladih let njenega moža.

Fe je potisnila knjige nazaj na svoje mesto.

— Kako dobro si spravila vse to, mati? — je rekla s sanjarnim glasom.

Gospa Ritter je prikimala.

— Da, hčerka, na vsaki knjigi visi poseben spomin. Jaz čitam v tihih urah v njih in cela preteklost vstane pred menoj.

Vzela je knjigo s pravljicami iz predala ter jo odprla. Nekaj časa je iskala v njej, dokler ni našla pestre ilustracije zlatolase princesinje.

— Pogledj to, Fe. Sliko je Hans večkrat opazoval kot deček. Ko je sedel poleg mene na pručici ter mi jo pokazal, mi je rekel pogosto:

— Ko bom jaz velik, mati, se poročim s princesinjo z zlatimi lasmi. — Vidiš, — deček dožene vse. Sedaj se je zares poročil s princesinjo, — kajti tudi ti imaš zlate lase.

Fe se je pritajeno nasmehnila ter poljubila mater.

— Ah, ti si sanjarka, mati. Jaz nisem nikaka rojenica, kajti če bi bila, bi tudi lahko storila nekaj, da napravim tvojega Hansa zelo srečnim.

Stara ženica se je motreče ozrla v mladi, lepi obraz.

— Ali bi to rada storila, hčerka moja?

Fe je pritiskala roki na sree.

— Da, mati, kajti Hans mi je storil toliko dobrega in rada bi se mu zahvalila za vse to.

Tedaj se je nasmehnila stara ženica z blestečimi očmi.

— Če hočeš prav iz sree, boš tudi mogla.

Fe je vzdihnila ter ni ničesar odgovorila. Misli pa si je vzalosečena:

— Ne, jaz ga ne morem osrečiti, ker mu ne morem biti nič. On išče svojo srečo pa ne neki drugi način. — Ljubezen ženska pač ne velja dosti pri njem.

Ljubezen ženske?

Skoro prestrašila se je sama sebe. Ali mu more nuditi ljubezen? Nemirno se je podgrnila z roko po čelu.

Nato pa je rekla z omahljivim glasom:

— Podari mi knjigo z zlatolaso princesinjo, mati.

Gospa Ritter jo je smehlaje položila v njene roke.

— Da, Fe, ti jo imej. Zelo me veseli, da je knjiga vredna ene tvoje prošnje.

Fe je zrla knjigo trdno nase. Njene sree je tako močno in nemirno utripalo proti tej priprosti, majhni knjižici, da je menila, da ga čuje.

Z dolгим pogledom se je nato še enkrat ozrla po mali sobi. Od strani je pobožala njena roka ozko posteljo.

Ona ni slutila, da je njegova mati to videla in da so se njene oči veselo zaškrile.

Molče sta zapustili obe ženski malo sobico. Ko sta dospeli navzdol, se je poslovila Fe hitro in prisrčno od matere. To jo je spremljala do vrat.

Ko je sedela Fe v vozu, je odprla knjigo ter poiskala sliko zlatolase princesinje. Ko se je nato ozrla v lepo rdečo in rmenno pobarvani obraz princesinje, se je morala pritajeno smehljati vase.

*

Malo časa po njenem povratku domov, se je vrnil tudi njen mož. Vstopil je v njen mali salon, v katerem se je mudila. Ona ga je pozdravila z veselim pogledom, kot da se veseli njegovega povratka, a bila je vendar nekoliko zbegana in zmedena.

On ji je zrl smehlaje v njene blesteče se oči, iz katerih je izginilo vse tajno tuhanje, ki je tičalo v njih vse te tedne.

— No, Fe, — ali si bila danes zjutraj pri materi?

Ona je zardela ter hitro prišla za njegovo roko.

— Da, Hans, in jaz sem vprašala po vsem ter vem sedaj, kakšno krivico sem ti delala s svojimi dvomi. Nikdar več ne bom dvomila o tebi ter zaupala v bodoče v tebe — tudi če te ne bom razumela.

Poljubil je njeno roko in v njegovih očeh je bila svetla luč. Še kake četrt ure je mogel kramljati z njo v njenem majhnem salonu.

Ona je sedela na stolu, njemu nasproti. Takoj po svojem povratku se je preoblekla za kosilo. Nosila je belo obleko, v kateri jo je najraje videl.

Hans Ritter je čutil močno utripanje sree, ko je sedel Feliciti nasproti.

Nato je sporočil služabniku, da je juha servirana. Hans Ritter je odvedel svojo ženo v obednico, ki je bila razkošno opremljena na neusiljen način.

(Dalje prihodnjik).

VOJVODA APULSKI IN NJEGOVA ŽENA

Če bo sedanji italijanski kralj odstopil, ne bo zasedel prestola njegov sin, pač pa vojvoda iz Apulije, ki ga vidite na sliki.

OBUPNO ZDRAVSTVENO STANJE V JUGOSLAVIJI

Na kongresu zdravstvenih organizacij našega naroda. To drug, ki se je vršil v Beogradu, stanje mora vsakogar prevzeti s skrbjo. Potrebujemo močan zdravstveni pokret. Narodno zdravje se da izboljšati samo od spodaj, ako bo narod sam začel uveljavljati svoje zmote in nerednosti vseh prisotnih podal menavavno zanimiv in obenem silno žalosten referat o zdravstvenih razmerah v naši državi.

Kako slabe so zdravstvene razmere pri nas, dokazuje izredno visoka smrtnost. Izmed 1000 ljudi umira pri nas letno njih 18 do 24. dočim v Holandiji samo 9, v Angliji 11, v Ameriki 12, v Nemčiji 13 in v Češkoslovaški 14. Skratka, smrtnost je v malokateri državi tako velika kakor pri nas. Prvenstvo pa nam predvsem pripada gleda smrtnosti otrok. V dobi od 2. do 15. leta umre izmed 100 otrok n. pr. v Hrvatskem njih 22, a v Vojvodini 26, dočim iznaša ta odstotek v Švici 9, v Franciji 8 in v Holandskem samo 5. Razen tega je pri nas velika smrtnost dojenčkov. Lahko rečemo, da od 100 otrok doživi 15. leto samo polovica. Po statistiki vojnega ministrstva sta bili pri zadnjih naborih dve tretjini mladeničev nesposobni. Po posameznih pokrajinah in oblastih so te številke še strašnejše. Izmed 100 otrok, rojenih v enem letu, ostaja pri nas samo 24 mladeničev sposobnih za vojaško službo.

Kako se bo pri nas razvijalo gospodarstvo, ako nimamo čvrstih mišic? Bogata Mačva in Vojvodina dajeta ravno največji odstotek mladeničev, ki niso sposobni za vojaško službo. In Bosanci, ki so nekoč sloveli po svoji čvrstosti, so danes bolelni in šibki.

Mnoga zla in boleznj zatirajo naš narod. Najstrašnejše pa grasi raka tuberkuloza in alkohol. Letno umre v naši državi na jetiki po 40.000 do 50.000 ljudi, dočim v drugih državah kvejenju po 10.000. Imamo polmilionjsko armado tuberkuloznih.

Drugo strašno zlo je alkoholizem. Zapijemo tretjino proračuna, okroglo štiri milijarde Din letno. 45.000 krečim je v naši državi, a samo 20.000 učiteljev. Pa koliko žrtv ima na vesti tudi nikotin! Saj smo samo v lanskem letu spustili v zrak 10 milijonov 191.789 kg tobaka in skupni vrednosti 1798 milijonov Din.

Bedna in slaba je prehrana našega naroda. Mi država bogatih žitnic, nimamo kruha. Naš kruh pojedo izvozniki, a naš narod je otrobe in ponekod celo zmlato drevesno lubje in sirk.

In k vsemu temu še malarija, trahom, veneralne bolezni, akutne nalezljive bolezni, posebno otroške, neumljeno ugonabljaajo

organizem našega naroda. To stanje mora vsakogar prevzeti s skrbjo. Potrebujemo močan zdravstveni pokret. Narodno zdravje se da izboljšati samo od spodaj, ako bo narod sam začel uveljavljati svoje zmote in nerednosti vseh prisotnih podal menavavno zanimiv in obenem silno žalosten referat o zdravstvenih razmerah v naši državi.

Nurmi se pdpove sportu? Znameniti finski tekač Nurmi je baje izjavil novinarjem, da je rekordnih naporov že sit in da se bo še letos odpovedal svoji dosedanjji karijeri.

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

St. 16. (Janka Samec) Življenje, pesmi, 112 str., broš.	48
St. 17. (Prosper Marince) Verne duše v vseh, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	38
St. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Opevanka lukovskega grajskega, vesoljra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	28
St. 19. (Gerhart Hauptmann) Poletjeni svet, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Puntek, 124 str., broš.	30
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompafi in Komuraski, japonski roman, iz češine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	48
St. 21. (Fridolin Zolna) Dvornjak kratkočasnih zgodbi, 11, 73 str., broš.	28
Stev. 22. (Tolstoj) Kreutzerjeva sonata	60
St. 23. (Sophokles) Antigona, satna igra, poslov. C. Golar, 80 str., broširano	38
St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	30
St. 25. Poslednji dnevi Pompejev, II. del	30
St. 26. (L. Andrejev) Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš.	28
St. 27. (Fran Erjavec) Brezposlenost in problem skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	38
St. 28. Tarzan sin opice	30
St. 31. Reka reke	28
St. 32. Živati	28
St. 33. (Gaj Salustij Kršip) Vojna s Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš.	38
St. 34. (Kavur Melko) Lestki, 144 str.	38
St. 37. Dama iz Vali	30
St. 38. Tarzan in svet	30
Stev. 39. La Boheme	30
St. 40. Mašna	30
St. 47. Historij duše	1
St. 48. Tarzanove življ	30
Stev. 49. Tarzanov sin	30
St. 50. Silka De Graye	128
St. 51. Slov. balade in romane	30
St. 52. Sveta	150
St. 54. V meščani	1
St. 55. Namikljeni bolnik	50
St. 56. To in onaj, Setle	30
St. 57. Tarzanova mladost	30
St. 58. Glad (Hamsun)	30
St. 59. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, I. del	1
Stev. 60. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, II. del	1
St. 61. (Golar) Bratje in sestre	38
St. 62. Ljiljet, I. del. (Dostojevski)	30

St. 63. Ljiljet, II. del	30
St. 64. Ljiljet, III. del	30
Stev. 65. Ljiljet, IV. del	30
Vsi 4 deli skupaj	120
Stev. 66. Kamela, sk. uho živanka, vesoljra	48
Slovenski pisatelji II. zv. Tavčar: Grajski pisar; V Zali; Izgubljeni bog, Pomlad	250
Slovenski pisatelji IV. zv. Podlimbarski: Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Persi i Perica, Črtice	250
Tisot in ena noč, mala	90
Tisot in ena noč, velika izdaja, 2 knjigi	300
Tik za frakom	70
Tri indijanske povesti	30
Tunel, noč, roman	150
Trenutki oddiha	50
Turki pred Dunajem	30
Ugrabljeni milijoni, roman	150
Ura z angeli	150
V robitvu (Matičič)	128
Velika pratika Vojvodine družbe za leto 1927	40
V goriskem zaključju	38
V okupiranih okrog sveta, I. del	30
2. del	30
Veliki kvadrant	1
Vera (Waldova), broš.	38
Vilinske repalica, roman, 2 knjigi	130
Vojni, mir ali pogostvo I. zv.	35
V pustih je šla, III. zv.	35
Vrtinar, (Rabindranth Tagore), trdo vezano	78
broširano	38
Vojna na Balkanu, s slikami	28
Volk spetnik in druge povesti, I.	128
Trdo vezano	128
Valetin Vojvoda izbrani spisi	38
Vojvoda svojega naroda	38
Zamisljati smrti	30
Zadnje dni neorodnega kralja	30
Za krahom, povest	38
Zadnja kmetka vojaka	38
Zadnja pravda, broš.	38
Zgodbe Napoleonaovega Huzarja	160
Zgodovina o nevidnem človeku	35
Z milih gora	38
Zmaj iz Bomo	38
Zlatarjevo blato	38
Zlo milijon	38
Zivljenje slov. kralja, izbrani spisi Alekšev, I. sv. skupaj	184
Zvonit sin, povest	38
Zlatokop	38
Zlati noči Kapurice	45
Zmote in kome gl. Pavle	45
Zlata vas	38
Zbirka narodnih pripovedk	40
I. del	40

Zbirka narodnih pripovedk	40
I. del	40
Znamenje štirih (Doyle)	50
Zgodovinske anekdote	38
ZBIRKA SLOVENSKE POVESTI:	
1. zv. Vojnomir ali pogostvo	38
2. zv. Hudo breskvo	38
3. zv. Veselo povesti	38
4. zv. Povesti in slike	38
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakodnji kruh	35
SPISI ZA MLADINO:	
(GANGEL)	
2. zv. Trdo sveto. Pripovedke in pesmi	38
3. zv. Trdo vezano. Vsebuje 12 povesti	38
4. zv. Trdo vezano. Vsebuje 3 povesti	38
5. zv. Trdo vezano. Vsebuje 10 povesti	38
Umetniške knjige s slikami za mladino:	
Pepelka; pravljica s slikami	160
Rdeča kapica; pravljica s slikami	160
Spiegelica; pravljica s slikami	160
Malda greda	160
Trnoljica; pravljica s slikami	160
KNJIGE ZA SLIKANJE:	
Minid slikar	78
Slike iz pravljic	78
Knjige za slikanje dopisnic, popalnice s barvanji in navjati w:	
Mladi umetnik	138
Otroški vitoc	138
Zaklad za otroka	138
IGRE:	
Benički trgovec. Igranka v 8. dejanju	80
Dnevnik. Vesoljra v 2. dejanju	38
Cyrano de Bergerac. Heroična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano	170
Marta, Semelj v Richmondu, 4. dejanja	38
Ob veliki. Igranka v štirih slikah	38
Narodilom je priditi denar, bo diši v gotovini, Money Order ali poštna svamka po 1 al 3 centa. Č. poljela gotovina, reklamirajta pismo.	
No narodnja družja, katerikoli v osmih.	
Knjige poljela poštna preste	
"GLAS NARODA"	
82 Cortlandt St., New York	

Kretanje parnikov · Shipping News

13. oktobra:	Paris Havre (1 A. M.) Olympic, Cherbourg
14. oktobra:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
15. oktobra:	Conte Grande, Napoli, Genova
16. oktobra:	Rotterdam, Bologne sur Mer, Rotterdam
17. oktobra:	Mauretania, Cherbourg
18. oktobra:	George Washington, Cherbourg, Bremen
19. oktobra:	Megantic, Havre
20. oktobra:	De France, Havre (1 A. M.)
21. oktobra:	Arabic, Cherbourg, Antwerpen
22. oktobra:	Minnetonka, Cherbourg
23. oktobra:	New York, Cherbourg, Hamburg
24. oktobra:	Republik, Cherbourg, Bremen
25. oktobra:	Berlin, Cherbourg, Bremen
26. oktobra:	Augustus, Napoli, Genova
27. oktobra:	New Amsterdam, Bologne sur Mer, Rotterdam
28. oktobra:	Reliance, Cherbourg, Hamburg
29. oktobra:	Aquitania, Cherbourg
30. oktobra:	Leviathan, Cherbourg, Bremen
31. oktobra:	Dresden, Cherbourg, Bremen
1. oktobra:	France, Havre (1 A. M.)
2. oktobra:	Belgenland, Cherbourg, Antwerp
3. oktobra:	Majestic, Cherbourg
4. oktobra:	Deutschland, Cherbourg, Hamburg
5. oktobra:	Volendam, Bologne sur Mer, Rotterdam
6. oktobra:	Herengaria, Cherbourg
7. oktobra:	Pres. Harding, Cherbourg, Bremen

1. novembra:	Albertic, Havre
2. novembra:	Columbus, Cherbourg, Bremen
3. novembra:	Paris, Havre (izlet)
4. novembra:	Olympic, Cherbourg, Antwerpen
5. novembra:	Pennland, Cherbourg, Antwerpen
6. novembra:	Minnewaska, Cherbourg
7. novembra:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg
8. novembra:	Conte Blancmiano, Napoli, Genova
9. novembra:	Veendam, Bologne sur Mer, Rotterdam
10. novembra:	Mauretania, Cherbourg
11. novembra:	President, Roosevelt, Cherbourg, Bremen
12. novembra:	Strachan, Cherbourg, Bremen
13. novembra:	Roma, Napoli, Genova
14. novembra:	Homeric, Cherbourg
15. novembra:	Lapland, Cherbourg, Antwerpen
16. novembra:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg
17. novembra:	Presidente Wilson, Trest
18. novembra:	Aquitania, Cherbourg
19. novembra:	Leviathan, Cherbourg
20. novembra:	Berlin, Havre
21. novembra:	De France, Havre
22. novembra:	Majestic, Cherbourg
23. novembra:	Arabic, Cherbourg
24. novembra:	Minnetonka, Cherbourg
25. novembra:	Conte Grande, Napoli, Genova
26. novembra:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
27. novembra:	Rotterdam, Bologne sur Mer, Rotterdam
28. novembra:	George Washington, Cherbourg, Bremen
29. novembra:	Herengaria, Cherbourg
30. novembra:	America, Cherbourg, Bremen
31. novembra:	Megantic, Havre
1. decembra:	Cherbourg, Bremen
2. decembra:	Olympic, Cherbourg
3. decembra:	New York, Cherbourg, Hamburg
4. decembra:	Augustus, Napoli, Genova
5. decembra:	New Amsterdam, Bologne sur Mer, Rotterdam
6. decembra:	Mauretania, Cherbourg
7. decembra:	Columbus, Cherbourg, Bremen
8. decembra:	President Harding, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanja na ogromnih parnikih: Ile de France 19. okt.; 16. nov. France 26. okt. Paris — 2. nov. — 30. novembra (Ob polnoči.)

Najkrajša pot po Švicarstvu. Vsekdo je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slastna francoska kuhinja. Iznredno nizke cene.

Vrabilni katerikoli vojašnice in vojske. FRENCH LINE 19 State Street, New York, N. Y.

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priligi in drugih stvarih. Vselej naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le provostne brezoparake.

Tudi nedržavljan zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti ali morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnja vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naselniškega komisarja.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljenška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje može s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

J